

Rapport till Polismyndighetens visseblåsarfunktion angående vissa missförhållanden

Bilaga 9

En anmälan om brott mot offentlighetsprincipen (koppling till bilaga 4)

Stefan Holgersson

Brottet

Juristen X¹ och juristen Y har gjort sig skyldiga till tjänstefel genom att lämna felaktig information i ett myndighetsbeslut.

Händelsebeskrivning

Juristen X och juristen Y har medverkat i att ta fram ett myndighetsbeslut där en begäran att ta del av allmänna handlingar avslås. I beslutet framförs felaktig information som skäl till att avslå begäran. Den felaktiga informationen kan inte förklaras av att det rör sig om misstag eller tillfälliga förbiseenden utan det går att iakttä att det finns en systematik i att försöka att hindra utlämnande av allmänna handlingar genom olika former av felaktiga eller missvisande påståenden. För att åskådliggöra detta förfaringssätt bifogas en forskningsrapport (se särskilt bilaga 1 och 2 i forskningsrapporten). I det aktuella myndighetsbeslutet (se bilaga A) som är föremål för denna anmälan påstås att:

”Användarmanualer till Polismyndighetens verksamhetssystem finns inte samlade i ett ärende eller på annat sätt systematiserat i ett diarium eller ett register. Vissa system har heller ingen manual utan denna kan vara inbyggd i systemet. I den mån det finns manualer är dessa spridda på ett flertal olika platser. För att få fram uppgifter om manualer krävs att det görs manuella sökningar i en portal om ca 1200 olika poster och i varje post i denna portal eftersöka om en manual finns till just detta system och i förekommande fall manuellt ta fram en sådan. För att begäran ska kunna efterkommas skulle det således krävas en omfattande manuell efterforskning. Polismyndigheten bedömer att denna efterforskning är så omfattande att myndigheten inte kan anses vara skyldig att bedriva den för att bistå en enskild i att identifiera sökta handlingar.”

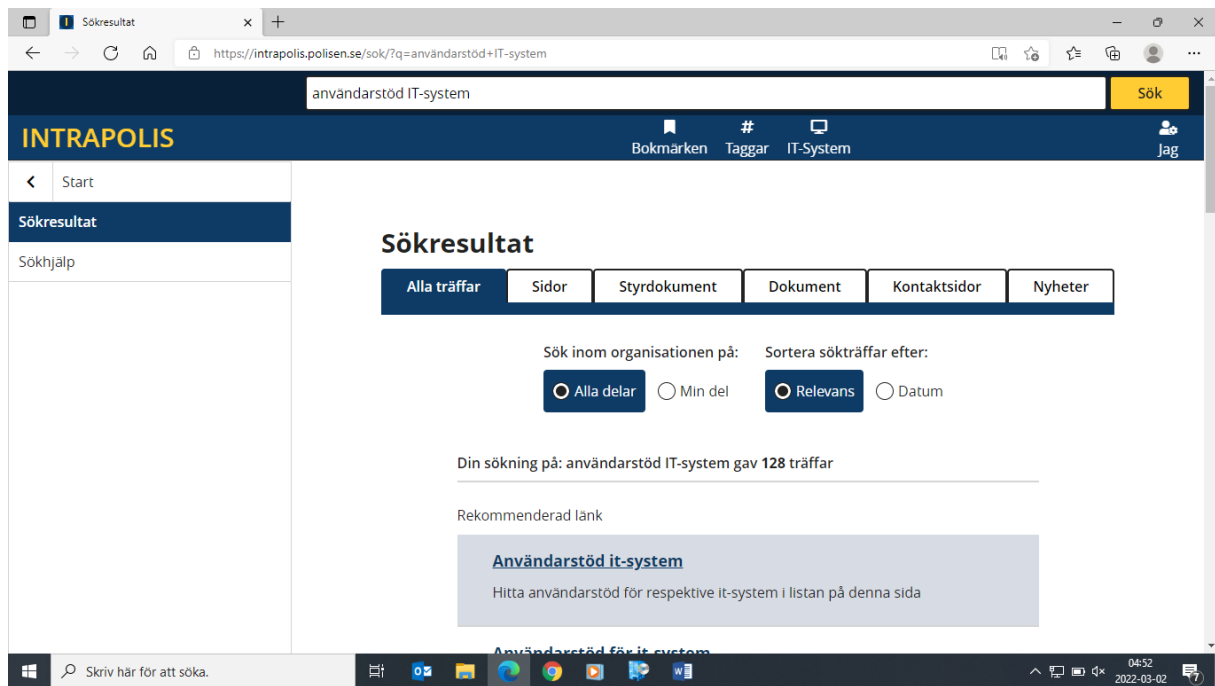
Först finns skäl att påtala att det som efterfrågades var förstasidan på upprättade användarmanualer. Det vill säga dokument som hade en förstasida - inte sådan hjälp som är inbyggd i vissa system. Det här sättet att agera - att utvidga omfattningen på en begäran - är ett återkommande förfaringssätt. För det andra finns anledning att analysera riktigheten i faktaredovisningen i beslutet: *”Användarmanualer till Polismyndighetens verksamhetssystem finns inte samlade i ett ärende eller på annat sätt systematiserat i ett diarium eller ett register [...] I den mån det finns manualer är dessa spridda på ett flertal olika platser. För att få fram uppgifter om manualer krävs att det görs manuella sökningar i en portal om ca 1200 olika poster [...] skulle kräva omfattande manuell efterforskning”.*

Med tanke på det som förs fram i myndighetensbeslut bör noteras att det finns möjlighet att göra en sökning på användarmanualer för samtliga IT-system i polisens intranät.

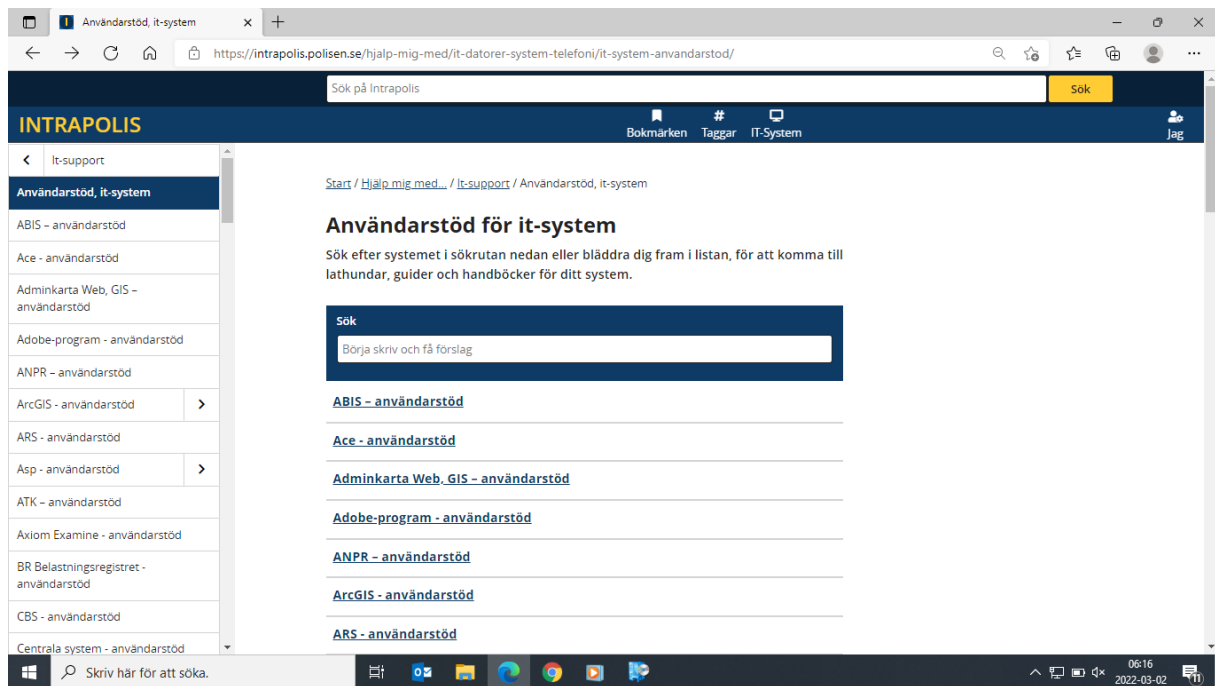
¹ I anmälan namngavs personerna X och Y.

Bilaga 9. Exempel på en anmälan

Bild 1: Sökning efter användarstöd för polisens IT-system

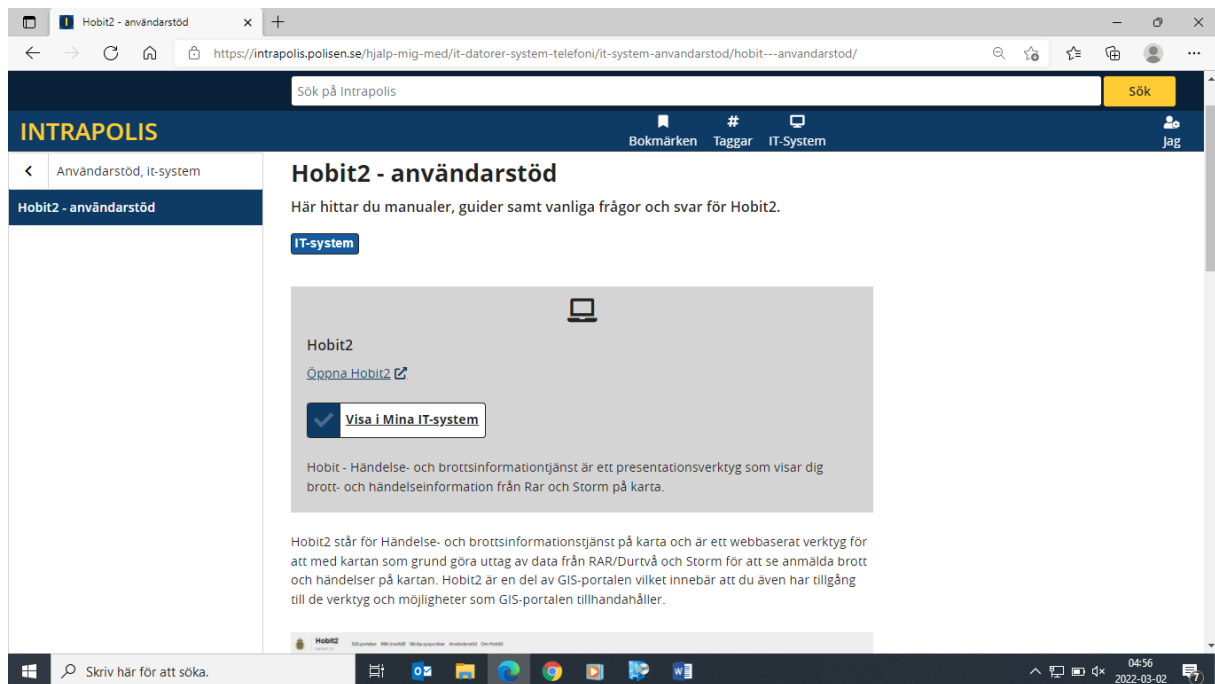
Man får då en lista med 113 IT-system i bokstavsordning.

Bild 2: över sammanställning av användarstöd för IT-system (de första i listan).

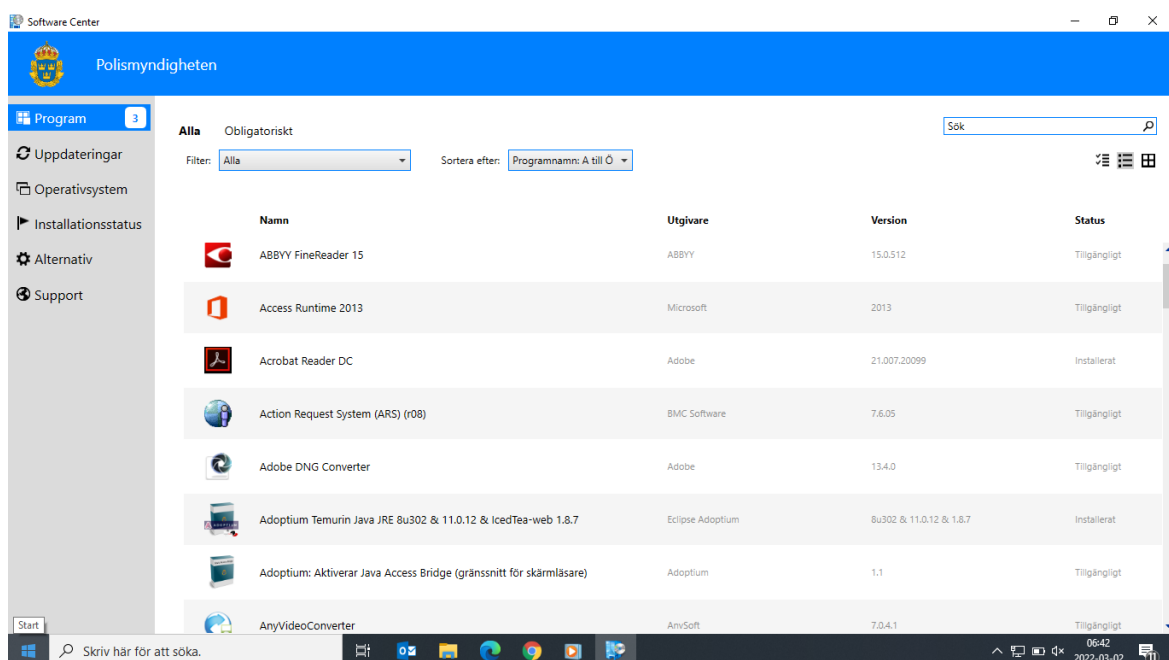
Om man klickar på något av systemen så får man en kort beskrivning av systemet och länkar till användarmanual, guider samt vanliga frågor.

Bilaga 9. Exempel på en anmälan

Bild 3: Vad som händer om man klickar på en länk i den sammanställning av användarmanualer som finns (ett exempel).

Ovanstående funktion är välkänd och det är uppenbart att utsagorna i avslagsbeslutet handlar om att man medvetet framfört vilseledande och felaktig information som grund för att avslå begäran. Det påstås att man måste gås igenom ca 1200 poster och för varje post eftersöka om det finns en manual för just detta system. Det kan konstateras att på polisens software centrum (där samtliga program som går att ladda ner för användare i verksamheten finns) framgår att det bara finns 166 IT-program!

Bild 4: Polisens software-centrum med totalt 166 program (de sju första i bokstavsordning)

Bilaga 9. Exempel på en anmälan

Att lämna felaktig information i ett myndighetsbeslut är allvarligt särskilt som det inte handlar om en enskild företeelse utan att det finns en systematik i beteendet att försöka hindra eller fördröja utlämnandet av allmänna handlingar (se forskningsrapport²). Förfaringssättet åsidosätter viktiga principer i en grundlag (offentlighetsprincipen).

---

² Hänvisning skedde till rapporten "*Hur Polismyndigheten efterlever offentlighetsprincipen*" (Holgersson, 2021).